

Bouwen in Rijnenburg kan alleen klimaat- en bodemdalingsbestendig

Welke opgave wordt hier aangepakt?

Bouwen in Rijnenburg brengt uitdagingen met zich mee: de bodem daalt en de kans op wateroverlast is groot. Om Rijnenburg veilig en toekomstbestendig te ontwikkelen, zijn goede water- en bodemaatregelen nodig.

Wie werken aan de oplossing?

Gemeente Utrecht, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) en een consortium van grondeigenaren, in samenwerking met het Rijk, de provincie, buurgemeenten en bewoners en gebruikers.

Hoe doen ze dat?

Door water en bodem een centrale rol te geven – van planvorming tot aan de uitvoering – geven zij invulling aan een klimaat- en toekomstbestendige inrichting van Rijnenburg.

Wat levert dit op?

Een unieke en toekomstbestendige stedelijke omgeving die bestaande landschappelijke kwaliteiten versterkt en tegelijkertijd bijdraagt aan lokale en (boven)regionale wateropgaven.

Rijnenburg is een laaggelegen polder tussen het rivierengebied en het Groene Hart. De polder wordt getransformeerd tot een gemengde woon- en werkomgeving aan de rand van Utrecht, met 22.000 tot 25.000 woningen, 12.500 arbeidsplaatsen en diverse (groen)voorzieningen. In het gebied worden stad en landschap met elkaar verweven. Het noordelijke deel wordt een landschapspark dat waterberging combineert met recreatie, natuur en duurzame energieopwekking.

Gezien de bodemdaling, mogelijke wateroverlast en de steeds grotere impact van klimaatverandering, is bouwen zonder rekening te houden met de natuurlijke ondergrond en de klimaat- en wateropgave geen optie. Daarom wordt in Rijnenburg het principe Water en Bodem gehanteerd. De verstedelijking wordt afgestemd op de landschappelijke structuren en eigenschappen, met bebouwing op de hoger gelegen stroomruggen. Bestaande waterlopen blijven behouden en de oude stroomgeul wordt een groenblauwe ader door het gebied. Zo wordt water een zichtbaar en beleefbaar element in de wijk.

HDSR, de gemeente Utrecht en de andere betrokken partijen werken samen om de wateropgave structureel op te nemen in de planvorming. Op 12 december 2024 ondertekenden deze partijen hiertoe het Akkoord van Rijnenburg.

HDSR heeft het noordelijke deel van Rijnenburg aangewezen als zoekgebied voor circa 1 miljoen m³ regionale waterberging. Hiermee kan water langer worden vastgehouden voor het naar het Amsterdam-Rijnkanaal stroomt. Dat kan een maalstop op het Amsterdam-Rijnkanaal uitstellen of voorkomen. Daarnaast vergroot de maatregel de weerbaarheid van het gebied tegen wateroverlast en bodemdaling. Ook biedt het kansen voor groen, natuur en recreatie. De gemeente onderzoekt daarom de mogelijkheden voor een zwempas en een roeibaan, en verkent of drijvend bouwen kansrijk is.

Rijnenburg is een inspirerend voorbeeld van hoe het water- en bodemsysteem de basis kunnen vormen voor een duurzaam en aantrekkelijk gebied. Dit vergt de inzet van alle betrokken partijen.